

Sosiaali- ja terveysministeri Sinikka Mönkäre
Peruspalveluministeri Liisa Hyssälä

Sosiaali- ja terveysministeriö
PL 33
00023 VALTIONEUVOSTO

SAIRAUSSVAKUUTUKSEN PALAUTUSTAKSAN JA TERVEYSKESKUSTEN ASIAKASMAKSUJEN KOROTTAMINEN SUUN TERVEYDENHUOLLOSSA

Aikuisten hammashoitouudistus ja sen siirtymävaiheet on useimmissa terveyskeskuksissa voitu toteuttaa kohtuullisen hyvin. Kiireellisen hoidon järjestäminen on parantunut koko maassa. Terveyskeskuksissa palvelujen tarjontaa on laajennettu, ja yksityisistä hammaslääkäripalveluista sairausvakuutuskorvauksia saaneiden määrä on kasvanut huomattavasti. Lainsäädäntömuutokset ovat kuitenkin lisänneet terveyskeskusten suun terveydenhoidon palvelujen kysyntää tavalla, johon ei ole kaikkialla pystytty riittävästi vastaamaan. Ongelmaksi on erityisesti suurissa kaupungeissa muodostunut ei-kiireellisen suun terveydenhoidon järjestäminen. Yksityishammaslääkärit ovat keskittyneet erityisesti suuriin kaupunkiin. Näissä kaupungeissa aikuisväestö on aikaisemmin saanut tarvitsemansa suun terveydenhoidon liittyvät palvelut pääasiassa yksityissektorilta.

Terveyskeskuksissa hammaslääkäreitä on noin 2 200. Yksityissektorilla työskentelevien yksityishammaslääkärien lukumäärä on samaa suuruusluokkaa. Näin ollen puolet suun terveydenhuollon hoitokapasiteetista on kunnissa ja puolet yksityissektorilla. Potilaan maksuosuus kunnallisesta suun terveydenhuollosta saadusta hoidosta on noin puolet pienempi, kuin jos hän käy hoidossa yksityishammaslääkärillä. Tämä ohjaa potilaiden hakeutumista terveyskeskuksiin suun terveydenhoitoon.

Aikuisten hammashoitouudistusta koskevien lakiesitysten lähtökohtana oli, että yhteiskunnan tuki uudistukseen kanavoidaan kahta kautta eli kunnallisen palvelujärjestelmän ja sairausvakuutuksen kautta. Tämä oli laskentapohjana kuntien valtionosuuksien lisäyksissä sekä Kelan rahoitusosuuden lisäyksessä: uusista potilaista puolet laskettiin terveyskeskuksiin ja puolet yksityisvastaanoille. Perusajatuksena oli, että suuri osa aikuispotilaista hoidattaisi edelleen hampaansa yksityissektorilla, koska siellä on valmis hoitokoneisto jo olemassa.

Sairausvakuutuksen palautustaksaa on viimeksi tarkistettu vuonna 1989. Edelleen korvaus on 60 % Kelan vuonna 1989 vahvistamista taksoista. Hintojen noususta johtuen todellinen korvaus on nykyisin vajaa 40 % yksityishammaslääkäreiden perimistä maksuista. Alun perin oli tarkoituksena, että palautus olisi 60 % potilaan lääkäriä maksamista maksuista. Vuonna 1990 korvaustaso olikin 60 %.

Vuonna 2002 sairausvakuutuskorvausta suun terveydenhoidosta sai noin 710 000 henkilöä ja vuonna 2003 noin miljoona henkilöä. Vuonna 2002 korvauksia maksettiin noin 65 miljoonaa euroa, ja vuonna 2003 vuonna vajaa 100 miljoonaa euroa. Kustannukset vakuutettua kohti eivät olleet kasvaneet. Kustannusten keskiarvo vakuutettua kohti oli molempina vuosina noin 200 euroa. Korvausten keskiarvo oli 75 euroa eli tarkka korvausprosentti oli 37,5.

Jos potilaiden maksuosuuden eroa kunnallisen ja yksityisen suun terveydenhoidon välillä ei pienennetä, aikuispotilaat tulevat yhä enenevässä määrin hakeutumaan suun terveydenhoitoon terveyskeskukseen. Tämä ei kuitenkaan ole lakiuudistusten tausta-ajatusten mukainen. Tarkoitus oli, että suuri osa aikuisväestöstä edelleen hoidattaisi hampaansa yksityishammaslääkäreillä. Jos hoidon hinta ohjaa potilaita hakeutumaan yhä enemmän terveyskeskuksiin, kunnat joutuvat lisäämään suun terveydenhuollon palvelujaan. Tämä ei liene perusteltua, koska valmista hoitokapasiteettia on yksityissektorilla jo olemassa.

Me kuuden suurimman kaupungin sosiaali- ja terveystoimesta vastaavat johtajat ehdotamme, että potilaiden maksuosuudessa olevaa eroa terveyskeskusten ja yksityissektorin välillä pienennetään. Vaihtoehtoina ovat sairausvakuutuksen palautustaksan korottaminen tai terveyskeskuksissa perittävien asiakasmaksujen korottaminen. Ehdotamme, että korotukset tehdään molemmissa.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Timo Honkala
Apulaiskaupungin-
johtaja
Helsinki

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Juha Metso
Perusturvajohtaja
Espoo

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Vesa Kauppinen
Apulaiskaupungin-
johtaja
Tampere

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Urpo Alanko
Apulaiskaupungin-
johtaja
Vantaa

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Kaija Härttälä
Apulaiskaupungin-
johtaja
Turku

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Silja Hiironniemi
Apulaiskaupungin-
johtaja
Oulu